

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia2012 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym

Na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. Nr 214, poz. 1579 oraz z 2010 r. Nr 109, poz. 712) wprowadza się następujące zmiany:

-
- 1) Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 248, poz. 1480).
 - 2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206.

1) w § 2 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1, jest równoznaczne z:

- 1) w przypadku nauki języka mniejszości lub języka regionalnego – zaliczeniem tych zajęć do obowiązkowych zajęć edukacyjnych ucznia;
- 2) w przypadku nauki własnej historii i kultury – zaliczeniem tych zajęć do dodatkowych zajęć edukacyjnych ucznia.”;

2) w § 4:

a) w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) w szkole podstawowej:

- w klasach I-III (I etap edukacyjny - edukacja wczesnoszkolna) – edukację polonistyczną,
- w klasach IV-VI (II etap edukacyjny) – język polski oraz część historii i społeczeństwa dotyczącą historii Polski,”

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w szkołach lub oddziałach, w których zajęcia edukacyjne są prowadzone w dwóch językach: polskim oraz języku mniejszości lub języku regionalnym, będącym drugim językiem nauczania, z tym że na II, III i IV etapie edukacyjnym zajęcia w dwóch językach są prowadzone z co najmniej czterech obowiązkowych zajęć edukacyjnych nauczanych na danym etapie edukacyjnym, z wyjątkiem zajęć obejmujących język polski, część historii dotyczącą historii Polski oraz część geografii dotyczącą geografii Polski;”;

3) po § 8 dodaje się § 8a i 8b w brzmieniu:

„§ 8a. 1. W szkołach lub oddziałach z nauczaniem w języku mniejszości lub języku regionalnym, w których zajęcia edukacyjne są prowadzone w tym języku:

1) w klasach I-III szkoły podstawowej (I etap edukacyjny – edukacja wczesnoszkolna):

- a) w trzyletnim okresie nauczania – minimalny wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego wynosi 450 godzin,

b) tygodniowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w lit. a, dla uczniów poszczególnych klas wynosi:

- klasa I – 4 godziny,
- klasa II – 5 godzin,
- klasa III – 5 godzin;

2) w klasach IV-VI szkoły podstawowej (II etap edukacyjny):

a) w trzyletnim okresie nauczania:

- minimalny wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego wynosi 380 godzin,
- minimalny wymiar godzin nauki własnej historii i kultury wynosi 30 godzin,

b) tygodniowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w lit. a, dla uczniów poszczególnych klas wynosi:

- klasa IV – 4 godziny,
- klasa V – 4 godziny,
- klasa VI – 5 godzin;

3) w gimnazjum (III etap edukacyjny):

a) w trzyletnim okresie nauczania:

- minimalny wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego wynosi 380 godzin,
- minimalny wymiar godzin nauki własnej historii i kultury wynosi 30 godzin,

b) tygodniowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w lit. a, dla uczniów poszczególnych klas wynosi:

- klasa I – 4 godziny,
- klasa II – 5 godzin,
- klasa III – 4 godziny;

4) w zasadniczej szkole zawodowej (IV etap edukacyjny):

a) w trzyletnim okresie nauczania:

- minimalny wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego wynosi 160 godzin,

- minimalny wymiar godzin nauki własnej historii i kultury wynosi 30 godzin,

b) tygodniowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w lit. a, dla uczniów poszczególnych klas wynosi:

- klasa I – 2 godziny,

- klasa II – 2 godziny,

- klasa III – 2 godziny;

5) w liceum ogólnokształcącym (IV etap edukacyjny):

a) w trzyletnim okresie nauczania:

- minimalny wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego w zakresie podstawowym wynosi 360 godzin,

- minimalny wymiar godzin nauki własnej historii i kultury wynosi 30 godzin,

b) tygodniowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w lit. a, dla uczniów poszczególnych klas wynosi:

- klasa I – 5 godzin,

- klasa II – 4 godziny,

- klasa III – 4 godziny;

6) w technikum (IV etap edukacyjny)::

a) w czteroletnim okresie nauczania:

- minimalny wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego w zakresie podstawowym wynosi 360 godzin,

- minimalny wymiar godzin nauki własnej historii i kultury wynosi 30 godzin,

b) tygodniowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w lit. a, dla uczniów poszczególnych klas wynosi:

- klasa I – 3 godziny,

- klasa II – 4 godziny,

- klasa III – 3 godziny,

- klasa IV – 3 godziny.

2. W szkołach lub oddziałach, w których zajęcia edukacyjne są prowadzone w dwóch językach: polskim oraz języku mniejszości lub języku regionalnym, będącym drugim językiem nauczania:

1) w klasach I-III szkoły podstawowej (I etap edukacyjny – edukacja wczesnoszkolna):

a) w trzyletnim okresie nauczania - minimalny wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego wynosi 480 godzin,

b) tygodniowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w lit. a, dla uczniów poszczególnych klas wynosi:

- klasa I – 4 godziny,

- klasa II – 5 godzin,

- klasa III – 5 godzin;

2) w klasach IV-VI szkoły podstawowej (II etap edukacyjny):

a) w trzyletnim okresie nauczania:

- minimalny wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego wynosi 510 godzin,

- minimalny wymiar godzin nauki własnej historii i kultury wynosi 30 godzin,

b) tygodniowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w lit. a, dla uczniów poszczególnych klas wynosi:

- klasa IV – 6 godzin,

- klasa V – 6 godzin,

- klasa VI – 5 godzin;

3) w gimnazjum (III etap edukacyjny):

a) w trzyletnim okresie nauczania:

- minimalny wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego wynosi 450 godzin,

- minimalny wymiar godzin nauki własnej historii i kultury wynosi 30 godzin,

b) tygodniowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w lit. a, dla uczniów poszczególnych klas wynosi:

- klasa I – 5 godzin,
- klasa II – 6 godzin,
- klasa III – 4 godziny;

4) w zasadniczej szkole zawodowej (IV etap edukacyjny):

a) w trzyletnim okresie nauczania:

- minimalny wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego wynosi 160 godzin,
- minimalny wymiar godzin nauki własnej historii i kultury wynosi 30 godzin,

b) tygodniowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w lit. a, dla uczniów poszczególnych klas wynosi:

- klasa I – 2 godziny,
- klasa II – 2 godziny,
- klasa III – 2 godziny;

5) w liceum ogólnokształcącym (IV etap edukacyjny):

a) w trzyletnim okresie nauczania:

- minimalny wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego w zakresie podstawowym wynosi 360 godzin,
- minimalny wymiar godzin nauki własnej historii i kultury wynosi 30 godzin,

b) tygodniowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w lit. a, dla uczniów poszczególnych klas wynosi:

- klasa I – 4 godziny,
- klasa II – 5 godzin,
- klasa III – 4 godziny;

6) w technikum (IV etap edukacyjny):

a) w czteroletnim okresie nauczania:

- minimalny wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego w zakresie podstawowym wynosi 360 godzin,

- minimalny wymiar godzin nauki własnej historii i kultury wynosi 30 godzin,

b) tygodniowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w lit. a, dla uczniów poszczególnych klas wynosi:

- klasa I – 3 godziny,

- klasa II – 4 godziny,

- klasa III – 3 godziny,

- klasa IV – 3 godziny.

3. W szkołach lub oddziałach z dodatkową nauką języka mniejszości lub języka regionalnego prowadzoną w formie odrębnych zajęć:

1) w klasach I-III szkoły podstawowej (I etap edukacyjny – edukacja wczesnoszkolna):

a) w trzyletnim okresie nauczania - minimalny wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego wynosi 290 godzin,

b) tygodniowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w lit. a, dla uczniów poszczególnych klas wynosi:

- klasa I – 3 godziny,

- klasa II – 3 godziny,

- klasa III – 3 godziny;

2) w klasach IV-VI szkoły podstawowej (II etap edukacyjny):

a) w trzyletnim okresie nauczania:

- minimalny wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego wynosi 290 godzin,

- minimalny wymiar godzin nauki własnej historii i kultury wynosi 30 godzin,

b) tygodniowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w lit. a, dla uczniów poszczególnych klas wynosi:

- klasa IV – 3 godziny,

- klasa V – 4 godziny,

- klasa VI – 3 godziny;

3) w gimnazjum (III etap edukacyjny):

a) w trzyletnim okresie nauczania:

- minimalny wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego wynosi 290 godzin,
- minimalny wymiar godzin nauki własnej historii i kultury wynosi 30 godzin,

b) tygodniowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w lit. a, dla uczniów poszczególnych klas wynosi:

- klasa I – 3 godziny,
- klasa II – 4 godziny,
- klasa III – 3 godziny;

4) w zasadniczej szkole zawodowej (IV etap edukacyjny):

a) w trzyletnim okresie nauczania:

- minimalny wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego wynosi 160 godzin,
- minimalny wymiar godzin nauki własnej historii i kultury wynosi 30 godzin,

b) tygodniowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w lit. a, dla uczniów poszczególnych klas wynosi:

- klasa I – 2 godziny,
- klasa II – 2 godziny,
- klasa III – 2 godziny;

5) w liceum ogólnokształcącym (IV etap edukacyjny):

a) w trzyletnim okresie nauczania:

- minimalny wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego w zakresie podstawowym wynosi 270 godzin,
- minimalny wymiar godzin nauki własnej historii i kultury wynosi 30 godzin,

b) tygodniowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w lit. a, dla uczniów poszczególnych klas wynosi:

- klasa I – 3 godziny,
- klasa II – 4 godziny,
- klasa III – 3 godziny;

6) w technikum (IV etap edukacyjny):

a) w czteroletnim okresie nauczania:

- minimalny wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego w zakresie podstawowym wynosi 270 godzin,
- minimalny wymiar godzin nauki własnej historii i kultury wynosi 30 godzin,

b) tygodniowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w lit. a, dla uczniów poszczególnych klas wynosi:

- klasa I – 3 godziny,
- klasa II – 3 godziny,
- klasa III – 2 godziny,
- klasa IV – 2 godziny.

4. Na naukę języka mniejszości lub języka regionalnego w zakresie rozszerzonym należy przeznaczyć dodatkowo, poza wymiarem godzin przeznaczonym na naukę tego języka w zakresie podstawowym, określonym w ust. 1 pkt 5 i 6, ust. 2 pkt 5 i 6 oraz ust. 3 pkt 5 i 6:

- 1) w liceum ogólnokształcącym – co najmniej 180 godzin w trzyletnim okresie nauczania;
- 2) w technikum – co najmniej 180 godzin w czteroletnim okresie nauczania.

5. Wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego oraz nauki własnej historii i kultury dyrektor szkoły określa w szkolnym planie nauczania, o którym mowa w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych.

§ 8b. Szkoła może prowadzić naukę geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, w wymiarze po 15 godzin na II, III i IV etapie edukacyjnym, w ramach godzin do dyspozycji dyrektora szkoły, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 5 lit. b rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012

r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204), lub godzin, które może przyznać, na wniosek dyrektora szkoły, organ prowadzący szkołę.”;

4) § 11 otrzymuje brzmienie:

„§ 11. 1. Przedszkola i szkoły podejmują, w razie takiej potrzeby, dodatkowe działania mające na celu podtrzymywanie i rozwijanie poczucia tożsamości etnicznej dzieci i młodzieży pochodzenia romskiego oraz wspomagające edukację tych dzieci i młodzieży, w szczególności szkoły mogą prowadzić zajęcia wyrównawcze.

2. W przedszkolu i szkole można zatrudnić w charakterze pomocy nauczyciela asystenta edukacji romskiej. Asystent edukacji romskiej udziela dzieciom i młodzieży pochodzenia romskiego pomocy w kontaktach ze środowiskiem przedszkolnych lub szkolnym, a także współdziała z ich rodzicami oraz z przedszkolem lub szkołą.”.

§ 2. 1. Przepisy § 2 ust. 4 pkt 2, § 8a i 8b rozporządzenia, o którym mowa w § 1 niniejszego rozporządzenia, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, stosuje się począwszy od dnia 1 września 2012 r. w klasach I i IV szkoły podstawowej, klasie I gimnazjum oraz klasie I szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczej szkoły zawodowej, liceum ogólnokształcącego i technikum.

2. W pozostałych klasach szkół, o których mowa w ust. 1, do zakończenia danego etapu edukacyjnego, oraz w liceum profilowanym, uzupełniającym liceum ogólnokształcącym oraz technikum uzupełniającym, do czasu zakończenia kształcenia w tych szkołach, stosuje się przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 142, z późn. zm.³⁾) w zakresie dotyczącym nauczania języka mniejszości narodowych, etnicznych i języka regionalnego oraz historii i geografii kraju pochodzenia mniejszości narodowych i dziedzictwa kulturowego mniejszości etnicznych.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 137, poz. 1155, z 2003 r. Nr 39, poz. 337 i Nr 116, poz. 1093, z 2004 r. Nr 43, poz. 393, z 2005 r. Nr 30, poz. 252, z 2008 r. Nr 72, poz. 420 oraz z 2009 r. Nr 54, poz. 442.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2012 r.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Uzasadnienie

Nowelizacja rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. Nr 214, poz. 1579 i z 2010 r. Nr 109, poz. 712) wiąże się ze zmianami przewidzianymi w nowym rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204), które z dniem 1 września 2012 r. zastąpi dotychczas obowiązujące rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 142, z późn. zm.).

Nowe rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych nie określa już liczby godzin nauczania zajęć, które nie są obowiązkowymi zajęciami edukacyjnymi dla wszystkich uczniów, czyli m.in. nauki języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej i języka regionalnego, organizowanych na wniosek rodziców.

Dlatego też zachodzi konieczność uregulowania w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym kwestii dotyczących godzin przeznaczonych na naukę języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej i języka regionalnego, które dotychczas uregulowane były w § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych.

Uregulowania wymaga również kwestia godzin przeznaczonych na naukę własnej historii i kultury oraz geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, która dotychczas uregulowana była w § 2 ust. 5 pkt 5

rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych.

W przedmiotowym rozporządzeniu wprowadza się nowy przepis § 2 ust. 4 (§ 1 pkt 1 rozporządzenia), zgodnie z którym zgłoszenie ucznia na naukę języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego jest równoznaczne z zaliczeniem języka do obowiązkowych zajęć edukacyjnych ucznia, a zgłoszenie ucznia na naukę własnej historii i kultury – do dodatkowych zajęć edukacyjnych ucznia. Do zajęć tych będą miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.), w szczególności dotyczące takich kwestii, jak umieszczanie ocen z języka oraz własnej historii i kultury na świadectwie szkolnym i wliczania ich do średniej ocen ucznia.

Zaliczenie języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej i języka regionalnego do obowiązkowych zajęć edukacyjnych ucznia powoduje, że ocena z tego przedmiotu ma wpływ na promocję ucznia i ukończenie szkoły. Ocena z języka mniejszości i języka regionalnego jest wliczana do średniej ocen ucznia i jest umieszczana na świadectwie w miejscu przeznaczonym na oceny z obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

Ocena z przedmiotu „własna historia i kultura”, będącego dla ucznia dodatkowymi zajęciami edukacyjnymi, jest wliczana do średniej ocen ucznia i umieszczana na świadectwie szkolnym w miejscu przeznaczonym na oceny z dodatkowych zajęć edukacyjnych. Ocena ta nie ma wpływu na promocję ucznia i ukończenie przez niego szkoły.

W wyniku postulatów zgłaszanych przez środowiska mniejszości narodowych oraz propozycji zgłoszonych przez Komisję Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych wprowadza się także zmianę w § 4 pkt 2 obecnie obowiązującego rozporządzenia (§ 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia). Dotychczasowe przepisy określają szkołę prowadzącą nauczanie w dwóch równoważnych językach: polskim oraz języku mniejszości lub regionalnym jako szkołę, w której wszystkie zajęcia edukacyjne prowadzone są w tych dwóch językach. Dotychczasowa praktyka pokazała, że jest to

wymóg zbyt trudny do spełnienia z powodu m.in. braku dwujęzycznych nauczycieli wszystkich przedmiotów. W toku prac nad „Strategią rozwoju oświaty mniejszości ukraińskiej w Polsce” (dokumentem przyjętym przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz ministra właściwego do spraw mniejszości narodowych i etnicznych w czerwcu 2011 r.) dyrektorzy szkół z nauką języka ukraińskiego postulowali zmianę ww. wymogu przez wprowadzenie możliwości nauczania dwujęzycznego tylko części przedmiotów. Podobne postulaty zgłaszali przedstawiciele mniejszości niemieckiej w Polsce. Proponowana zmiana wprowadza zatem wymóg prowadzenia w dwóch językach zajęć z co najmniej czterech obowiązkowych przedmiotów nauczanych na danym etapie edukacyjnym (z wyjątkiem zajęć obejmujących język polski, część historii dotyczącą historii Polski oraz część geografii dotyczącą geografii Polski), aby można było uznać, że szkoła prowadzi nauczanie w dwóch językach: polskim i języku mniejszości lub regionalnym.

Z kolei zmiana w § 4 pkt 1 lit. a (§ 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia) polega na usunięciu zwrotu „kształcenie zintegrowane”, który zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17) nie jest już terminem odnoszącym się do I etapu edukacyjnego – edukacji wczesnoszkolnej. Termin „kształcenie zintegrowane” odnosił się do I etapu edukacyjnego realizowanego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458, z późn. zm.).

W przedmiotowym rozporządzeniu wprowadza się nowy przepis § 8a (§ 1 pkt 3 rozporządzenia). W odróżnieniu od dotychczas obowiązujących przepisów rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych, nowo dodawany przepis § 8a określa dla poszczególnych etapów edukacyjnych, w zależności od realizowanego przez szkołę sposobu nauczania języka (jako języka, w którym prowadzone są w szkole zajęcia edukacyjne, jako drugiego równoważnego z polskim języka nauczania lub jako dodatkowego przedmiotu), minimalny wymiar godzin przeznaczonych na naukę języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury. Powyższy przepis wskazuje również

tygodniowy wymiar godzin przeznaczonych na naukę języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury w poszczególnych klasach.

Wymiar godzin określony w § 8a będzie obowiązywać począwszy od 1 września 2012 r. odpowiednio w klasach I i IV szkoły podstawowej, w klasie I gimnazjum oraz w klasie I szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczej szkole zawodowej, liceum ogólnokształcącego i technikum. W pozostałych klasach wymienionych szkół, a także w liceum profilowanym, uzupełniającym liceum ogólnokształcącym oraz technikum uzupełniającym, które na mocy ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1206) będą stopniowo wygaszane, do zakończenia etapu edukacyjnego będą stosowane przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 142, z późn. zm.) w zakresie dotyczącym nauczania języka mniejszości narodowych, etnicznych i języka regionalnego oraz historii i geografii kraju pochodzenia mniejszości narodowych i dziedzictwa kulturowego mniejszości etnicznych.

W przedmiotowym rozporządzeniu wprowadza się również nowy § 8b (§ 1 pkt 3 rozporządzenia), zgodnie z którym szkoła może prowadzić naukę geografii państwa z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, w wymiarze po 15 godzin na II, III i IV etapie edukacyjnym. Nauka geografii może się odbywać w ramach godzin do dyspozycji dyrektora szkoły przeznaczonych na zajęcia realizujące potrzeby i zainteresowania uczniów, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. b w rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych lub godzin, które może przyznać, na wniosek dyrektora szkoły, organ prowadzący szkołę. Powyższy przepis wejdzie w życie analogicznie jak wskazany powyżej przepis § 8a, tj. z dniem 1 września 2012 r. – sukcesywnie do poszczególnych klas.

W przedmiotowym rozporządzeniu przewiduje się również zmianę w § 11 (§ 1 pkt 4 rozporządzenia), która pozwoli podejmować w przedszkolach – w razie takiej potrzeby – dodatkowe działania edukacyjne mające na celu podtrzymywanie i rozwijanie poczucia

tożsamości etnicznej dzieci romskich oraz zatrudniać w przedszkolach w charakterze pomocy nauczyciela asystentów edukacji romskiej. Dodatkowe zadania na rzecz dzieci i młodzieży romskiej i zatrudnianie asystentów edukacji romskiej w szkołach, realizowane od wielu lat (w związku z wprowadzeniem rządowego ogólnopolskiego programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce na lata 2004-2013 – uchwała Rady Ministrów Nr 209/2003 z dnia 19 sierpnia 2003 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Program na rzecz społeczności romskiej w Polsce”) są finansowane ze środków, jakie samorządy terytorialne otrzymują w ramach części oświatowej subwencji ogólnej zwiększonej przez zastosowanie wag odnoszących się do uczniów mniejszości narodowych i etnicznych, w tym uczniów romskich i które to środki są częścią dochodów gmin i powiatów (wagi P9 i P10 określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w 2012 r. – Dz. U. Nr 288, poz. 1693), a w przypadku przedszkoli – w ramach dotacji z budżetu państwa na rzecz wspomagania społeczności romskiej w Polsce, zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. Nr 17, poz. 141, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, 2009 r. Nr 42, poz. 337 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 161, poz. 966) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej (www.men.gov.pl). Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia w trybie przepisów ww. ustawy.

Przedmiotowe rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje regulacja

Rozporządzenie dotyczy przedstawicieli uznanych w Polsce mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (rodziców, uczniów, nauczycieli), organów prowadzących szkoły, w których jest realizowane zadanie podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, a także organów sprawujących nadzór pedagogiczny.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania następującym związkom zawodowym i partnerom społecznym:

1. Chrześcijańskiemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność im. Ks. Jerzego Popiełuszki”,
2. Zarządowi Głównemu Związku Nauczycielstwa Polskiego,
3. Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”,
4. Komisji Krajowej Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”,
5. Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
6. Zarządowi Krajowemu Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce,
7. Związkowi Zawodowemu Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”,
8. Krajowej Sekcji Oświaty NSZZ „Solidarność 80”,
9. Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych,
10. Związkowi Zawodowemu „Rada Poradnictwa”,
11. Sekretariatowi Konferencji Episkopatu Polski,

12. Polskiej Radzie Ekumenicznej,
13. Radzie Szkół Katolickich,
14. Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu,
15. Krajowemu Forum Oświaty Niepublicznej,
16. Rzecznikowi Praw Dziecka,
17. Krajowemu Porozumieniu Rodziców i Rad Rodziców,
18. Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Kadry Kierowniczej Oświaty,
19. Konfederacji Stowarzyszeń Nauczycielskich,
20. Stowarzyszeniu Dyrektorów Szkół Średnich,
21. Polskiemu Stowarzyszeniu Dyrektorów Szkół,
22. Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność 80”,
23. Forum Związków Zawodowych,
24. Polskiej Izbie Książki,
25. Radzie Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej,
26. Polskiej Radzie Organizacji Młodzieżowych,
27. Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność”,
28. Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych,
29. Pracodawcom RP,
30. Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”,
31. Związkowi Rzemiosła Polskiego,
32. Business Centre Club - Związkowi Pracodawców.

Uwagi do projektu rozporządzenia zgłosili:

1. Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego,
2. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty,
3. Rada Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej.

Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego proponował zaliczenie przedmiotu „historia i kultura” do obowiązkowych zajęć edukacyjnych dla ucznia – uwaga nie została uwzględniona, zajęcia z „własnej historii i kultury” zostały zaliczone do dodatkowych zajęć edukacyjnych dla ucznia. Dla zajęć z „własnej historii i kultury” nie została określona podstawa programowa kształcenia ogólnego, dlatego też przedmiot ten nie może zostać zaliczony do obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty postulowało, aby międzyszkolny zespół nauczania języka mniejszości narodowej lub etnicznej mógł być prowadzony przez różne organy.

Uwaga nie została uwzględniona, ze względu na sposób naliczania dodatkowych środków finansowych w ramach części oświatowej subwencji ogólnej na podstawie liczby uczniów mniejszości wykazywanych przez określoną jednostkę samorządu terytorialnego. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty zgłosiło również propozycję organizowania zajęć z własnej historii i kultury w wymiarze 1 godziny tygodniowo. Uwaga nie została uwzględniona ze względu na fakt, że generuje zbyt duże skutki finansowe.

Rada Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej oceniła wymiar godzin nauki języka mniejszości, języka etnicznego i języka regionalnego jako zbyt wysoki w porównaniu z wymiarem nauki języka obcego nowożytnego, co stoi w sprzeczności z oceną środowisk mniejszości, których ta regulacja dotyczy.

Nauczanie języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej i języka regionalnego nie może być porównywane z nauczaniem języka obcego nowożytnego. Inny jest cel nauczania tych języków - nauka języka mniejszości narodowej, język mniejszości etnicznej i języka regionalnego jest prowadzona w celu umożliwienia uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej.

Pozostali partnerzy społeczni nie zgłosili uwag do projektu rozporządzenia.

Projekt został także przekazany do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego na posiedzeniu w dniu 27 lipca 2011 r. zaakceptowała projekt rozporządzenia.

Uwagi zgłoszone przez Komisję Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych pismem z dnia 12 września 2011 r. zostały uwzględnione.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, które na prowadzenie szkół dla mniejszości narodowych i etnicznych otrzymują dodatkowe środki w ramach części oświatowej subwencji ogólnej, z tytułu wyższych kosztów prowadzenia tych szkół oraz w ramach dotacji z budżetu państwa na rzecz wspomagania społeczności romskiej w Polsce.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.